

§51

Svar på motion från Jennie Klaesson (M) och Catarina Espmark (M) om att utreda förutsättningarna för att införa nattstopp på alla busslinjer i Jämtland Härjedalen (RS/674/2024)

Sammanfattning

Jennie Klaesson (M) och Catarina Espmark (M) inkom den 29 oktober 2024 med en motion som föreslår att Kollektivtrafiknämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa nattstopp på alla busslinjer i Jämtland Härjedalen.

Ett nattstopp innebär kortfattat att resenärer som reser med kollektivtrafik under kvällar och nätter, efter en viss tidpunkt, kan be busschauffören att stanna mellan ordinarie hållplatser. Syftet är att korta resenärens gångsträcka till slutdestinationen, vilket kan öka tryggheten för personer som annars skulle behöva gå genom områden som upplevs som otrygga. Nattstopp har införts på andra platser i Sverige, bland annat erbjuder Kalmar Länstrafik och Länstrafiken Kronoberg nattstopp. Det ses som en möjlighet för resenärer som reser ensamma. Det är bussföraren som avgör om det är trafiksäkert för resenären att kliva av på önskad plats, mellan två ordinarie hållplatser.

Motionens ambition att bidra till ökad trygghet för resenärer i kollektivtrafiken uppskattas. Ett tryggt och tillgängligt kollektivtrafiksystem är en prioritet för Region Jämtland Härjedalen. Motionens förslag om nattstopp innebär dock en rad utmaningar ur både ett trafiksäkerhets- och tillgänglighetsperspektiv. Ett arbete pågår redan där förutsättningarna för ett eventuellt införande av nattstopp går igenom, dialog med Östersunds kommun är påbörjad. Kontakt har tagits med Kalmar Länstrafik och Länstrafiken Kronoberg där utvärdering av deras nattstopp har efterfrågats.

Överväganden kring nattstopp

Trafiksäkerhet: Möjligheten att stanna mellan hållplatser riskerar att skapa trafiksäkerhetsproblem. Förarna skulle i varje enskilt fall behöva bedöma om en plats är säker att stanna på, vilket kan leda till olika tolkningar. En plats som en förare anser vara lämplig kan av en annan förare bedömas som osäker. Detta kan leda till förvirring och otrygghet för resenärerna.

Tillgänglighet/operativa utmaningar: I vår region präglas många vägar av snö, is och begränsad framkomlighet under stora delar av året. Nattstopp skulle innebära att bussar stannar på platser som kanske saknar belysning, gångvägar eller andra säkerhetsanordningar, som kan förvärra redan befintliga utmaningar kopplade till tillgänglighet och säkerhet. En förutsättning är att väglaget ska vara bra så bussen kan ta sig

Regionstyrelsen

2025-03-26

iväg från platsen den stannar på. Det ska även vara trafiksäkert med omkörning.

Ojämlig tillämpning: Erfarenheter från andra regioner visar att nattstopp ibland tillämpas inkonsekvent, vilket kan skapa frustration hos resenärer. Om en förare tillåter nattstopp på en viss plats, men nästa förare inte gör det, kan detta minska förtroendet för kollektivtrafiken.

Lärdomar från andra regioner: De länstrafikbolag som infört nattstopp finns huvudsakligen i södra Sverige, där förutsättningarna skiljer sig markant från vår region. Dessa områden har generellt mildare klimat, kortare avstånd mellan hållplatser och bättre infrastrukturell tillgång till busshållplatser via gång- och cykelvägar.

Alternativa lösningar: För att främja tryggheten i kollektivtrafiken kan andra åtgärder utredas som exempelvis förbättrad belysning vid hållplatser, ökad tillgång till realtidsinformation samt samverkan med trygghetsvårdar eller andra säkerhetshöjande insatser.

Sammanfattande bedömning

Region Jämtland Härjedalen arbetar sedan tidigare med en översyn av förutsättningarna för att införa nattstopp. Det arbetet tar hänsyn till de särskilda behov och utmaningar som råder i vår region. Utifrån de initiala bedömningarna finns det betydande risker och begränsningar kopplade till nattstopp, särskilt i relation till trafiksäkerhet och tillgänglighet. Med hänvisning till att ett arbete redan pågår kring frågan om nattstopp föreslås det att motionen anses besvarad.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet 2025-02-19 § 8 och beslutade för egen del att pågående översyn och pågående arbete avseende nattstopp ska återskrivas till nämnden senast i samband med nämndens möte i september. Nämnden föreslår regionfullmäktige att motionen anses besvarad.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Yrkanden

Robert Hamberg (M) yrkar följande:

"Kollektivtrafiken kan utvecklas som ett resealternativ genom att öka tryggheten för resenärer som reser sent på kvällarna och i huvudsak på lands- och glesbygd. Detta genom att ge resenären möjlighet att kliva av mellan ordinarie hållplatser. Detta kan öka tryggheten genom till exempel att en resenär slipper gå längs en trafikerad väg i mörkret.

Jag yrkar att

- Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att motionen bifalls.

Regionstyrelsen

2025-03-26

- Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att nattstopp införs under 2026 och att medel avsätts i Regionplan 2026–2028 genom omfördelning inom kollektivtrafiknämndens budgetram."

Conny Wahlström (MP) och Jörgen Larsson (C) yrkar att motionen ska bifallas.

Lars-Erik Olofsson (KD) yrkar avslag till Robert Hambergs yrkande.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag och Robert Hambergs yrkande och finner att regiondirektörens förslag antas.

Beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Reservationer

Robert Hamberg (M), Fredrik Fagerholm (M), Jörgen Larsson (C) och Conny Wahlström (MP) reserverar sig till förmån för Robert Hambergs yrkande.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse svar på motion från Jennie Karlsson (M) och Catarina Espmark (M) om att utreda förutsättningarna för att införa nattstopp på alla busslinjer i Jämtland Härjedalen
- §8 Kollektivtrafiknämnden Motion från Jennie Klaesson (M) och Catarina Espmark (M) om att utreda förutsättningarna för att införa nattstopp på alla busslinjer i Jämtland Härjedalen
- Motion från Jennie Klaesson (M) och Catarina Espmark (M) om Nattstopp för kollektivtrafiken